

Enten-Eller

Bogen

Søren Kierkegaard: *Enten-Eller. Et Livs-Fragment udg. af Victor Eremita. 1. og 2. Del.* København 1843

Hele 120 titler på enkeltbind dukker der op på skolens biblioteksbase, når man skriver "**Søren Kierkegaard**" i søgefeltet. Heraf er et meget stort antal bøger **om Søren Kierkegaard**, men også bøger **af Søren Kierkegaard**, herunder **fem i originaludgave**. Med iblandt bøgerne er desuden den store videnskabelige udgave af hans samlede værker, der udkom fra **1997 til 2013**.

Alt dette afspejler mindst to vigtige forhold: For det første, at **Kierkegaards** betydning har været og stadig er enorm. For det andet, at han ofte betragtes som "svær" at læse, og at de fleste derfor starter med sekundærlitteraturen, når de vil sætte sig ind i hans tankeverden.

Den berømteste af dem alle er originaludgaven af det, **Kierkegaard** selv betegnede som sit gennembrudsværk: *Enten-Eller*. Allerede titlen angiver det, det hele drejer sig om: Nødvendigheden af at vælge! Et menneske skal vælge mellem forskellige livsopfattelser for at nå frem til svaret på det, der var **Kierkegaards** hovedspørgsmål: **Hvad er livets mening?**

Enten-Eller er en **roman**, der er bygget op efter en sindrig model. Forfatteren – Victor Eremita, "den sejrende eneboer" – er fiktiv. Indholdet består af nogle – ligeledes fiktive – afhandlinger og breve, skrevet af forskellige mere eller mindre frit opdigtede personer, der skal illustrere de livsopfattelser, **Kierkegaard** søger at bringe i dialog med hinanden.

Forfatteren



Søren Kierkegaard (1813-1855) kom fra det bedre borgerskab i København. Forældrenes formue gav ham et økonomisk rygstød, der gjorde det muligt for ham at koncentrere sig 100% om sin tænkning og skribentvirksomhed.

Af **ydre begivenheder** i **Kierkegaards** liv havde især hans

forhold til **Regine Olsen** betydning. Allerede to dage efter sin forlovelse med hende i **1840** fortrød han, hvilket kom til at sætte sig dybe spor i hans forfatterskab. Under et sammenstød med forfatteren **M. A. Goldschmidt** i *Corsæren* i **1846** blev han genstand for en offentlig smædekampagne. I **1854-55** – kort før sin død – var han den centrale skikkelse i den såkaldte kirkestorm, hvor han rettede en voldsom kritik mod kirken som institution.

Hans forfatterskab spændte over næsten alt indenfor psykologi, filosofi og teologi, og i dag står han som grundlæggeren af en af den vestlige filosofis hovedstrømninger i det **20. århundrede**: **Eksistentialismen**. I modsætning til sin samtidige, **H. C. Andersen**, der blev verdensberømt allerede i levende live, kom **Kierkegaards** berømmelse først lang tid efter hans død. I dag valfarter folk fra den anden side af jordkloden for at se de gader, hvor **Kierkegaard** gik omkring i Guldalderens København, og herhjemme er der folk, der lever af at studere og beskrive **Kierkegaard** og hans liv og værker.

Baggrunden

Hvad vil du med dit liv? Skal det kun handle om **dig, dig og dig**? Lever du kun for at "realisere dig selv"? Udnytte dit potentiale, sommansir – få en god uddannelse, tjene penge, blive rig, rejse jorden rundt? Kort sagt: Er du ligesom alle os andre – et helt almindeligt borgerdyr, en ussel egoist på bunden af din syndige sjæl?

Eller lever du **for et andet menneskes skyld**? Måske din familie? Eller "samfundet"? Eller hele menneskeheden? Og hvad vil det i så fald sige? Er det i virkeligheden ikke også bare et udslag af din ustyrlige egoisme?

Den slags kan man få megen god tid til at gå med at gruble over. For ligegyldigt hvordan man vender og drejer det, ender man i **skuffelse, afmagt og tab**. Man kan blive syg. Man kan blive arbejdsløs. Man kan miste sin elskede. Der kan blive krig i verden. Kort sagt: Man kommer til kort. Så skrider hele fundamentet. Og hvad gør du så?

Kierkegaard brugte det meste af sit liv på at finde frem til det ærligste, mest oprigtige svar på alt dette. Udgangspunktet var, at uanset hvad når vi altid frem til en følelse af, at meget af det vi lever vores liv på, i virkeligheden bygger på en illusion, noget flygtigt og forbigående og dermed i ordets egentligste forstand usandt. Et bedrag. En livsløgn.

Kierkegaard var dybt religiøs. For ham var løsningen, at livet skulle baseres på noget absolut, noget sandt og evigtvarende. Livet så han som en gave fra Gud, men også en opgave, som man helt konkret og bevidst skulle tage på sig og stå til ansvar for. Først herigennem kunne man **eksistere** som et helt og frit menneske.